

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1558. usque ad annum 1560

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118588

§. 27. Elisabethæ Orator Roma excedere jussus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66800)

Sæcul. XVI.
A. C. 1558.

§. XXVII.

Elisabethæ Orator Roma excedere
jussus.Burnet 1.3.
p. 555.

Postmodum Regina comperto summi Pontificis responso quantocius quemdam Nuntium ad Karneum ablegat, dato negotio, ut protinus Roma excederet. Verum Pontifex illius discessum prohibens, si Romæ permanere vellet, cujusdam Xenodochii administrationem eidem offerebat: Cum ergo Karneus magis Catholicæ Religionis studiosus, quam carnis prudentia imbutus esset, atque aliunde haud ignoraret, quod Religio in Anglia multis mutationibus subjicienda foret, hinc liberalem Pontificis pollicitationem acceptans haud amplius in Angliam revertebatur. Ceterum hæc agendi ratio in summo Pontifice valde fugillatur, & forte, si minus arroganter respondisset, grande Reli-

est ausus, quinimo, ut suum Magistrum malignitate superaret, ac Lectoribus suis odium in Pontifices inspiraret, perinde ac si ipsi per nefas coronas pro arbitrio distribuendi jus sibi arrogarent, hinc subdole hæc Pontificis verba: *Regnum Angliæ feudum est Sedis Apostolicæ*, omisit: illa vero, quæ nequidem in Sarpio habentur, *haud tamen tolerare &c.* ex suo cerebro adjecit.

Religioni obsequium præstitisset, quin ^{Sæc. XVI.}
 imo potissimæ parti malorum, quæ sub ^{A.C. 1558.}
 novo regimine fides orthodoxa sub-
 ire cogebatur, præcavisset; quippe E-
 lisabetha in postremis curis habebat,
 cui Religioni nomen adjiceret, dum-
 modo sceptrum secure possideret: cum
 autem intelligeret, quod Romana Cu-
 ria elatius loqueretur, illamque etiam
 ex illegitimo complexu natam declara-
 ret, atque peteret, ut jurium suorum de-
 cisionem Sedis Apostolicæ judicio com-
 mitteret, hinc sibi nil ultra a Pontifi-
 ce sperandum putabat, atque maxime
 ad tuendam coronam sibi nuper impo-
 sitam conducere censebat, si palam se Pro-
 testantium sectæ adhærere profiteretur,
 necnon Romanæ Curix, & Pontifi-
 cis hostem sese declararet. Id etiam
 exequabatur, quamprimum ea, quæ
 Paulus IV. responderat, per Karnei li-
 teras edocta fuerat, mox enim exclamabat:
 „Pontifex omnia perdere vult,
 „certo certius eo fine, ut omnia sibi ven-
 „dicare valeat. „ (*)

Interea

(*) Excusat Spondanus ad annum 1559. n. 5. summum Pontificem, & Pallavicinus quoque Paulum arguit Sarpium, qui ex responso Pontificis hæresin profitendi ansam ab Elisabetha fuisse captatam falso asserit, Continuator tamen, quam-

D 2

quam-

Sæcul. XVI.
A.C. 1558.

Interea Hispaniæ Rex novam Regi-
nam sibi desponsandi consilium non-
dum abjecerat, quapropter, ut quem-
cunque alium æmulum sibi forte
permo-

quamvis utriusque hujus Scriptoris rationes
ignorare haud potuerit, maluit suum Sarpium
sequi; quapropter haud abs re erit, Pallavici-
ni verba huc adducere: *Huic Pauli IV. in-
quit, duritiei imputant multi scriptores, quos
sequitur Suavis, quod Elisabetha dissimulatio-
nem suam profitendæ hæresis abjiceret, adeoque
illius Regni jacturam: ex adverso sapienter
considerat Spondanus, dubitari quidem posse,
rigidum, imperiosumque Pauli modum auctori-
tate nimia, verborumque magnificentia peccasse;
sed in re statuenda, unde opus ipsum pendebat,
Pontifici aliter se gerere haud licuisse. Imprimis
id ab eo jus postulabat: Etenim Henricus
Rex Paulum jam antea pro jure Mariæ ad-
ministrando compellaverat, quæ revera hæres
legitima fuerat, posita Clementis VII. senten-
tia adversus Bolente nuptias, quas etiam irri-
tas Anglorum Ordines Maria regnante decla-
raverant. Præterea satis patebat, eam officio-
rum suavitatem ab Elisabetha fuisse adhibitam
quasi soporiferam potionem, ad Pontificem tan-
tisper hebetandum, dum ipsa suam sibi potestatem
confirmasset, postea vero fidentius ea se
jarva spoliatum iri, qua ipsam convelaverat*
metus

permolestum præveniret, sui que regni Sæcul. XVI.
A.C. 1558.
fines latius extenderet, ad Feriam Comitem tum Londini agentem literas dedit, eidemque injunxit, ut hæc nuptias

metus imperantis Sororis, quamquam in præsentia deponi vetabat ambitio inter incerta novi Principatus primordia; cum cæteroqui constaret, in Elisabetha fuisse deprehensum sub Eduardo Rege animum faventem hæresi; in quam etiam & suus, & Matris honor ipsam trahebat, cum ex Doctrina Catholica probrum existeret, alteri ceu nothæ, alteri ceu meretrici; quapropter tum æquitas, tum dignitas, tum prudentia commonebant, ut festinanter obsisteretur Elisabethæ, nec foveretur anguis adhuc frigesceus, suppeditatis illi viribus ad mordendum, pari postea manaturo ex ignavia damno, atque dedecore: jam vero de singulari novæ Reginæ prudentia, quam Suavis concelebrat, collaudato consilio, modoque hæreseos restituendæ, si hoc intelligit de tyrannica quadam prudentia, quæ in privatam tantummodo dominantis utilitatem intendit, nolo equidem disputare, quamquam fortasse in eo etiam fortunæ magis ope, quam solertia usa fuerit; sin autem de prudentia politica loquitur, quæ populorum quietem, felicitatemque hujusce vitæ respiciat, in comperto nunc est, cujusmodi ea fuerit prudentia, ex præsentis illius Regni statu.

Sæcul. XVI
A.C. 1558.

ptias Elisabethæ proponeret. Equidem Regina Comitem de Principis sui voluntate differentem perbenigne excipiebat, eidemque ingentem, qua erga Hispaniæ Regem ferretur, venerationem testabatur, subjunxit tamen, quod affinitatis vinculum se inter, & illum hujus consilii successui tantopere obstaret, ut illud facile dissolvi posse haud crederet. Attamen Legatus, cum hæc sibi objici prævideret, respondit: „Regis mei erit, hujus nodi dissolutionem „petere, nec ei difficile erit, legis gratiam ad perficiendum hoc negotium „necessariam a summo Pontifice obtinere.“ Ad hæc verba obmutuit Regina, nec etiam arcana mentis suæ consilia aperiens multis benevolentiae signis Feriam Comitem cumulabat, eumque valere jubebat. Verum tribus ex causis Elisabetha a connubio sibi proposito absterrebat, earumque prima erat, quod hoc matrimonium legi Divinæ adversari crederet, unde ex Patris sui facto, quid sibi in pari eventu agendum, didicerat. II. Ejusmodi connubium omnino oppositum sciebat suo consilio, quo palam Protestantium hæresin profiteri, eamque rursus in Angliam invahere statuerat. III. Denique, si hac Pontificis dispensatione uti, ejusque beneficio freta Sororio suo nubere vellet,

vellet, hac agendi ratione Patris sui divortium a Catharina Arragonia omnino nullum fuisse agnosceret, proin se ex adulterio susceptam fateretur; si enim Paulo IV. ejusmodi gratiam concedendi jus suffragaretur, ipsemet etiam Julius II. Henrico VIII. ad ducendam Catharinam hanc dispensationem imperitari potuit, ex quo inferre omnino necesse erit, quod secundæ nuptiæ Henrici Regis cum Anna Bolena penitus nullæ fuerint. (*). Porro altera ex parte Elisabeta validissimis urgebatur rationibus, ut Hispaniæ Regis amicitiam conservaret; eidem enim vitæ suæ dies

Sæcul. XVI.
A.C. 1558.

in

(*) Hanc in rem Spondanus l. c. hæc subjungit: *Præter hæc obstitisse dicitur utrarumque nuptiarum votis deliberatissimum Elisabethæ propositum, seu etiam jusjurandum, quo se in Regni inauguratione obligavit, Principi externo non nupturam: quinimo nec unquam nubere voluisse dicitur, vel ut ejus Regni viros principes nuptiarum spe semper sibi obnoxios retineret; vel ne, si nuberet, mariti æmulis de jure Regni disceptandi occasionem daret. Nisi insuper ea forte potissima intercesserit causa, quam nos sæpius ea vivente a diversis audivimus, quod arcta esset, & viri non capax, nec huic naturali impedimento remedium adhiberi posset absque evidenti vitæ periculo.*

D 4

Sæenl. XVI.
A.C. 1558. in acceptis referre tenebatur, insuper
fibi fat compertum habebat, quod Gal-
liarum Rex illam Romæ tanquam spu-
riam declarari, totis viribus niteretur,
eo fine, ut Angliæ Regnum ad Sco-
tiæ Reginam devolveretur. Denique
cum Gallis, Scotisque bello implicita
nullum alium Principem præter Philip-
pum Regem armorum societate sibi jun-
ctum habebat: quapropter hujus Prin-
cipis benevolentiam sibi certam redde-
re, e re sua erat, ut tamen haud ulte-
rius ab eo ad ineundum matrimo-
nium sollicitaretur, novam in Anglia
reformationem inducere festinabat, pro-
be enim prospexerat, quod Philippus il-
lam, si regnum suum hæresis veneno in-
fectura esset, importunis precibus fati-
gare desisteret.

§. XXVIII.

*Comitia pro Ferdinando in Cæsarem
agnoscendo Francofordiæ ce-
lebrata.*

Thuan. hist. Interea die vigesima quarta Februarii
l. 21. Sancto Matthiæ sacra hoc anno Fran-
Heiff. hist. de cofordiæ in Germania celebrabantur
l'Emp. l. 3. S. R. Imperii comitia, ut in iis Ferdi-
p. 410. nandus Romanorum Rex tanquam Im-
perator salutaretur; ab eo enim tempo-
re, quo Carolus V. ejusdem frater in
illius